

Valgfagstilbud skoleåret 2025 - 2026

Utvikling av produkter og tjenester - Baking

Faget ligger i 5. og 6. time på fredager, men kan bolkes med noen lengre økter og avspasering.

Utvikling av produkter og tjenester handler om at elevene skal få praktisk erfaring med innovasjon, og at de skal bli rustet til å møte utfordringer gjennom å drive en bedrift. Faget skal bidra til at de erfarer hvordan de kan være en ressurs i videre utdanning og arbeidsliv. Faget skal videre bidra til at elevene blir bevisste på - og utvikler sine egne skapende evner.

Kjerneelementer:

- Innovasjon
- Produksjon og leveranse

Utvikling av produkter og tjenester på Markaplassen skole

- Produksjon på skolekjøkken. Hovedsakelig baking av forskjellige salgbare varer
- Salg av varer i kantine
- Budsjettering og regnskap
- Innkjøp og produksjon av varer (skolebrød, brød, pizzadeiger, kannelsnurrer, pizzaboller, etc.)
- Elevene utvikler kompetanse innenfor bærekraftig innovasjon

Fysisk aktivitet og helse - Breddeidrett

Faget ligger i 5. og 6. time fredag.

Elevene skal utforske ulike aktiviteter, samt vise og videreutvikle ferdigheter i et utvalg av disse. Gjennom ulike aktiviteter skal elevene reflektere over - og bruke treningsformer, metoder og øvelser for å utvikle ferdigheter i relevant basistrening knyttet til noen valgte aktiviteter.

I løpet av året har vi flere perioder med egentrening hvor elevene skal planlegge og bruke forskjellige treningsformer, metoder og øvelser for helsefremmende trening ut ifra egen helsetilstand og forutsetninger. De siste årene har valgfagsuken på vinteren hatt fokus på uteaktivitet på ski med mulighet for slalåm i Vassfjellet. Elevene deles inn i grupper ut fra nivå, interesse og motivasjon for faget.

Aktiviteter: Fotball, håndball, basketball, volleyball, slåball, innebandy, styrketrening, kondisjonstrening, turn, lek, friluftsliv, ski, alpint og egentrening.

- Det forventes at de som velger dette faget har interesse av å være i bevegelse.
- Det forventes at elevene har utstyr og klær til å være i aktivitet, både inne og ute.
- Både i løpet av høst- og vårtermin vil det gjennomføres en periode med egentrening. Perioden starter med felles innføring av oppgaven i klasserom - deretter kreves det selvstendighet fra elevene både i planlegging og gjennomføring av treningen.

Måloppnåelse i faget:

- Elevene vurderes i grad av samarbeid, innstilling til aktiviteter, innsats, inkludering, fair play og evnen til å trene og utvikle ferdighetene sine i en gitt aktivitet.

Fysisk aktivitet og helse - Fotball/futsal

Faget inngår i et samarbeid mellom skolen og Ranheim breddefotball. Praksisdelen vil alternere mellom baneanlegget til Ranheim fredager i 5. og 6. time (høst- og vårhalvåret) og Vikåsenhallen onsdag 7. og 8. time (vinterhalvåret). Elevene vil da avspasere etter lunsj (5. og 6. time) fredager i denne perioden. Skoleskysstilbudet vil ikke gjelde i dette faget.

Valgfaget vil søke å utvikle elevenes tekniske og taktiske ferdigheter i fotball gjennom fokus på:

- Fokus på individuelle tekniske ferdigheter (pasning, mottak, medtak, finter, innlegg, avslutninger, 1vs1), og taktiske ferdigheter (valg med og uten ball, forståelse av spillet, relasjoner og samhandling)
- Struktur og relasjoner i forsvars- og angrepsspill
- Faget vil også fokusere på teori om ulike rollekrav, reglement og FAIR PLAY
- Individuell trening for å dyrke og utvikle dine sterke sider som spiller (Godfoten)

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne:

- Øve på og gjennomføre varierte fotball / futsal - aktiviteter individuelt og sammen med andre
- Anerkjenne forskjeller mellom seg selv og andre i fotball / futsal, inkludere alle, samarbeide og oppmuntre medelever til å delta i fysisk aktivitet
- Tilberede enkle helsefremmende måltider og reflektere over verdien av å spise sammen med andre
- Drøfte hvordan fysisk aktivitet og kosthold kan bidra til god fysisk og psykisk helse

Programmering

Faget ligger i 5. og 6. time fredag. Enkelte dager er vi på ekskursjon utenom ordinær skoletid. Dette tas igjen som avspasering på et senere tidspunkt.

Valgfaget programmering tar for seg modellering, koding, problemløsning og algoritmisk tenking. Elevene vil få kunnskap om hva slags problemer som egner seg for å løses av en datamaskin og hvordan dataprogrammer kan konstrueres. Elevene skal også jobbe med å utvikle egne programmer ved hjelp av ulike programmeringsspråk. Vi starter med blokkprogrammering på 8. trinn (for eksempel Scratch og Micro:bit) og går etter hvert videre til tekstbaserte språk (for eksempel Python). Vi bruker Chromebook som verktøy og eventuelt annet utstyr finnes på skolen.

Det kan bli ekskursjoner utenfor skolen, for eksempel besøk på Forskningstorget, Skaperfest og Vitensenteret.

Ideer og praktisk forskning

Faget ligger i 5. og 6. time fredag. Enkelte dager er vi på ekskursjon utenom ordinær skoletid. Dette tas igjen som avspasering på et senere tidspunkt.

I valgfaget Ideer og praktisk forskning har vi flyttet klasserommet til naturfagssalene. Her skal vi gjøre morsomme forsøk og gjennomføre mye praktisk arbeid. En del arbeid vil være elevstyrt, hvor det er dere elever som bestemmer hva vi skal forske på. Vi kommer også til å reise på besøk til blant annet Vitenskapssenteret, Vitenskapsmuseet, SeeSalmon og vi vil delta på Forskningsdagene. Du må ikke være en naturfagseksper, dette faget passer for deg som er nysgjerrig og utforskende.

Vi skal lære å være forskere

Vi skal bli kjent med andre sin forskning gjennom besøk

Vi skal skape ideer og gjøre egen forskning

Eksempel på aktiviteter i klasserommet: Kjøkkenkjemi-show, egg drop, labrapport, leting etter bjørnedyr, mikroskopering, dissekere organer, måle blodsukker, DNA-smykke, forskning på egen kropp, verdensrommet, havbruk og oppdrett, eget forskningsprosjekt (kvalitativt og kvantitativt).

Design og redesign

Faget ligger i 5. og 6. time på fredag.

Design og redesign er valgfaget for deg som liker å være kreativ og jobbe med egne idéer. Her bruker vi ikke bare nål, tråd og symaskin, men også foto, tegning, naturmaterialer og mye annet.

Vi redesigner klær, ting, overskuddsmateriale, kunst og ideer. Du får være egen designer og produsere noe du har utviklet helt selv.

Fra tidligere elever:

- *“Du MÅ ikke være god i håndverk for å være med”*
- *“I dette faget trenger du ikke være den beste i alt, for her kan du være så kreativ som du vil, og gjøre din helt egen greie.”*
- *“Du kan også få mange nye venner og mange nye opplevelser!”*

Velkommen til oss! :)

Friluftsliv

*Faget ligger i 5. og 6. time fredag. Utvidet skoledag og avspasering er en del av dette valgfaget fordi vi drar på lengre turer. **Merk da at skoleskyss ikke gjelder.***

I valgfaget *Friluftsliv* er vi ute i så å si alle timer. I dette valgfaget lærer elevene å **ferdes i naturen på en trygg og sporløs måte**. Elevene planlegger og gjennomfører turer til ulike årstider, de lærer å ta ansvar for seg selv og for andre - være gode turkamerater for hverandre! Elevene skal lære å holde god orden på utstyr og velge riktig bekledning. Det stilles derfor **krav til klær og utstyr**. På Markaplassen har vi kort vei til skog og vann, vi har derfor et svært godt utgangspunkt for faget.

I friluftsliv inngår det litt standard speiderlære som bruk av kniv og tau, pakking av sekk og andre tips og triks. Vi øver på rutevalg, samt bruk av kart og kompass. Vi drar på turer til fots, med sykkel, med ski og akebrett. Vi har også opplæring innen førstehjelp. Elevene lærer om valg av leirplass, og hvordan de fyrer opp bål - uansett vær. De lærer om allemannsretten, sporløs ferdsel og regler om bruk av ild i utmark.

Valgfaget friluftsliv anbefales for elever som liker å være ute både sommer og vinter, eller ønsker å lære mer om friluftslivets gleder. De bør være motivert for både ski- og fotturer i terrenget.

Innsats for andre

Faget ligger i 5. og 6. time fredag, men noe bolking må medregnes. Enkelte dager kan vi være på oppdrag utover ordinær skoletid. Dette avspaseres i så fall etter avtale på et senere tidspunkt.

Hensikten med faget

Innsats for andre handler om å gi elevene praktisk erfaring med frivillig arbeid og mulighet til å gjøre noe for andre og bidra til fellesskapet. Faget skal bidra til at elevene blir bevisste på frivillighet som en sosial verdiskaper, og til at den enkelte kan være en aktiv medborger som bidrar til et inkluderende samfunn. Gjennom opplæringen kan elevene bygge nettverk, utvikle ansvarlighet og få relevant erfaring for et framtidig arbeidsliv.

Valgfaget innsats for andre skal bidra til at elevene kan vise solidaritet, fremme likeverd og oppleve verdien av å gjøre noe for andre og å være til nytte. Faget skal også bidra til at frivillig arbeid fortsetter å være en tradisjon i samfunnet. Faget skal videre bidra til at hver elev kan ivareta og utvikle egen identitet, gjøre etiske vurderinger og bruke egne ressurser.

Kjerneelementer:

- Frivillighet og sosialt entreprenørskap
- Ansvarlighet og samhandling

Stikkord for arbeidet i faget:

- Jobbe prosjektbasert
- Individuelt arbeid og samarbeidsoppgaver
- Planlegge og gjennomføre frivillig arbeid en periode både høst og vår
- Gjennom å gjøre en innsats for noen hjemme, på skolen og i nærmiljøet, vil du oppleve å være til nytte for andre
- Vi får lære om ulike hjelpeorganisasjoner

Produksjon for scene - Musikkteknologi

Faget ligger i 5. og 6. time fredag.

I faget får elevene en generell innføring i musikkteknologi og lydproduksjon på scene og i studio. Elevene kan også fordype seg innenfor et avgrenset område. I audiovisuelle produksjoner kan arbeidet omfatte alle former for lyd og musikk i samspill med ulike visuelle framstillinger som film, installasjoner og andre multimedieproduksjoner.

Elevene skal velge ulike arbeidsoppgaver og samarbeide om produksjonen. Ved at elevene får velge spesialisering innen ulike sider ved produksjonen, skal valgfaget legge til rette for mestringsopplevelser og motivere for læring. Der det er hensiktsmessig, kan det legges til rette for samarbeid med den lokale kulturskolen.

Innhold:

- Lære om innspillingsteknikker i ulike format
- Opplæring i digital og analog lydfesting. Jobbe med Protools, hvordan lydfeste, mikse og mastre musikk. Lære om hardware, pre-amper, kompressor, DI, reAmp og andre effekter
- Mikrofonlære, ulike mikrofoner, deres egenskaper og hvordan de fungerer sammen
- Kurs i analog innspilling, båndopptaker og kassett
- Teori om fysikkens lover i studio (Akustikk, fase, frekvenser osv)
- Liveproduksjon. Miksepult og hvordan koble utstyr
- Elevene kan bistå med lydproduksjon under musikal

Produksjon for scene - Musikal scene

Faget ligger hovedsakelig i 7. og 8. time på onsdager, dvs. kl. 14:15-15:45, ordinær skoleskyss gjelder ikke. Elevene slutter til lunsj på fredager. I forbindelse med forestillingene før vinterferien, blir det både helgejobbing og kveldsjobbing og elevene avspaserer derfor valgfagstimene etter vinterferien. For skoleåret 25/26 blir det helgejobbing 7-8. februar og kveldsforestillinger 9-12. februar. Det er ikke anledning til å be om fri disse datoene.

Produksjon for scene handler om å gi elevene erfaring med de ulike delene i en scenisk produksjon, fra planlegging til ferdig produkt. Faget skal bidra til at elevene utfordrer og utvikler sine ferdigheter faglig og sosialt gjennom kunstnerisk samarbeid og samspill. Valgfaget skal bidra til at elevene opplever skaperglede, engasjement og utforskertrang.

I dette faget jobber vi med en fullskala oppsetning av en valgt musikal. I år satte vi opp Aladdin, neste års musikal er Mamma Mia dersom alle brikker faller på plass. I tillegg til skuespillergjengen finnes det egne gjenger som jobber med kulisser, kostymer, teknisk utstyr og musikk. Alle som er skuespillere på scenen skal også danse og synge. Dersom du velger produksjon for scene - Musikal, bør du være forberedt på å jobbe intensivt over en kortere periode. De siste par ukene vil være ekstra intense. Mye slit, mye moro – og et minne for livet!

Produksjon for scene - Musikal band

Faget ligger hovedsakelig i 7. og 8. time på onsdager, dvs. kl. 14:15-15:45, ordinær skoleskyss gjelder ikke. Elevene slutter til lunsj på fredager. I forbindelse med forestillingene før vinterferien, blir det både helgejobbing og kveldsjobbing og elevene avspaserer derfor valgfagstimene etter vinterferien. For skoleåret 25/26 blir det helgejobbing 7-8. februar og kveldsforestillinger 9-12. februar. Det er ikke anledning til å be om fri disse datoene.

Dette faget er knyttet til musikalen nevnt over. Har du lyst til å være med i bandet vil det være lurt at du har visse ferdigheter på det instrumentet du spiller. Dette er ikke noe for deg som er nybegynner. Vi spiller etter noter/besifring og tabulatur og det forventes at elevene bruker tid til øving hjemme.

Vi kan ikke garantere at vi kan bruke det instrumentet du spiller, da dette er avhengig av hvilken musikal vi gjennomfører. Er det flere som spiller samme instrument (for eksempel bass/trommer), kan det også hende at ikke alle får plass.

Dersom du velger produksjon for scene - Musikal-band, bør du være forberedt på å jobbe intensivt over en kortere periode. De siste par ukene vil være ekstra intense. Mye slit, mye moro – og et minne for livet!

Produksjon for scene - Musikal backstage

Faget ligger i 5. og 6. time fredag. I forbindelse med forestillingene før vinterferien, kan det bli både helgejobbing og kveldsjobbing og elevene vil avspasere tilsvarende antall timer.

Produksjon for scene handler om å gi elevene erfaring med de ulike delene i en scenisk produksjon, fra planlegging til ferdig produkt. Faget skal bidra til at elevene utfordrer og utvikler sine ferdigheter faglig og sosialt gjennom kunstnerisk samarbeid og samspill. Valgfaget skal bidra til at elevene opplever skaperglede, engasjement og utforskertrang. I faget **Produksjon for scene - Backstage** bistår vi skolens fullskala oppsetning av en valgt musikal.

- Elevene jobber med rigg, bygger kulissene/ scenografi, og lager rekvisitter til skolens årlige musikal. Backstage-gjengen bidrar under forestilling enten som publikumsvert eller scenearbeider.
- Passer fint for elever som har lyst til å være en del av en forestilling, men som helst ikke vil stå på scenen. Oppgaver inkluderer: maling, snekring, rydding/organisering, produksjon av kulisser/rekvisitter og mer!
- Nøkkelord: samarbeid, kreativitet, selvstendighet, og praktiske oppgaver
- Alle bidrar med nedrigg etter forestillingen torsdag og avspaserer fredagen etterpå.

Medier og kommunikasjon

Faget ligger i 5. og 6. time fredag.

Mediefaget skal være et skapende og praktisk fag, som gir elevene en grunnleggende forståelse av arbeidsprosesser fra idé til ferdig produkt. Vi lager musikkvideoer, reklamefilmer, kortfilmer, vlogger og nyheter. Elevene bruker Chromebook og mobiltelefon i arbeidet. Valgfaget Medier og kommunikasjon handler om å utvikle bevissthet om hvordan påvirkning skjer gjennom bruk av lyd, video og bilder.

Medie og kommunikasjon - Tegneserie

Faget ligger i 5. og 6. time på fredag.

Mediefaget skal være et skapende og praktisk fag, som gir elevene en grunnleggende forståelse av arbeidsprosesser fra idé til ferdig produkt. Tegneserier brukes til å fortelle historier, men kan også brukes f.eks. til å lage bruksanvisninger eller storyboard til filmer.

I dette faget skal elevene jobbe med manusskriving, deling av historien i bilder og sider, karakterdesign, effekter, tusjing, fargelegging og innføring av tekstbokser. Elevene skal også ha mulighet til å fordype i ulike stiler som for eksempel realistisk, superhelter, manga og europeisk.

Vi skal jobbe med tradisjonelle verktøy (blyant, tusj, fargeblyanter) og tegneapper på Chromebook.